

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1955

V Praze dne 13. října 1955

Číslo 167

OBSAH: 169. Vyšetřování příčin požárů orgány ministerstva vnitra.

*Viz též RMV č. 22/54, RMV č. 45/59,
169 Gruševu dle NMV č. 16/61.*

Vyšetřování příčin požárů orgány ministerstva vnitra

Viz směrnice odč. o TR-48/56, č. 1. 49.

Z počtu požárů a z výše jimi způsobených škod, k nimž došlo v roce 1954, vyplývá, že požárnost v ČSR je značně vysoká a způsobila velké škody na státním majetku (127,700 000 Kčs), na družstevním majetku (11,300.000 Kčs) i na osobním majetku občanů (39,000.000 Kčs).

311 požárů bylo úmyslně založeno (se škodou 12,792.838 Kčs); z nich však bylo jen 84 případů, t. j. 27% objasněno a v ostatních 227 případech zůstali žháři nevypátráni. V kraji Ústí n. Labem bylo z 19 případů žhářství vypátráno jen 9 pachatelů, v kraji Nitra zůstali ze 45 případů požárů, z nichž 1 způsobil škodu 6,500.000 Kčs, nevypátráni pachatelé 33 požárů, v kraji Hradec Králové ze 6 případů žhářství byl vypátrán pouze 1 a v kraji Košice bylo spácháno 12 případů žhářství a ani v jednom případě nebyl pachatel vypátrán.

Ve 414 případech se škodou téměř 23,000.000 Kčs nebyla příčina požárů vůbec zjištěna; v tomto počtu jsou jistě skryty případy rafinovaně připravené a provedené sabotáže a žhářství, u nichž metody a způsoby záškodnické práce žhářů zůstaly neodhaleny.

V roce 1955 došlo k určitému snížení počtu požárů a výše škod; tento pokles není však rovnoměrný a zejména v posledních dvou měsících došlo k tolika závažným požárům, že je nebezpečí, že požárnost v roce 1955 předčí jak co do počtu požárů, tak i pokud jde o výši škod, požárnost v roce 1954.

Tyto skutečnosti jasně prokazují nedostatečnou kvalitu odborné posudkové práce orgánů státního požárního dozoru a nedostatečnou kvalitu práce vyšetřovacích orgánů bezpečnostních. Je zřejmé, že jak orgány státního požárního dozoru, tak i orgány bezpečnostní přehlížejí společnou

čenskou nebezpečnost těchto činů a nevěnují zjištění příčiny požáru a odhalení vinníků dostatečnou péči a pracovní úsilí, nepostupují při vyšetřování s dostatečnou odborností, takže metody záškodníků - žhářů jsou kvalitnější než pracovní odborné metody orgánů ministerstva vnitra.

Prokazují též, že orgány státního požárního dozoru a vyšetřovací orgány bezpečnostní neplní důsledně můj rozkaz o zajištění požární ochrany čl. 56 TRMV č. 54/1954 a nepostupují při vyšetřování požárů podle Směrnic pro vyšetřování příčin požárů a výbuchů orgány státního požárního dozoru.

S tímto stavem dosavadní činnosti orgánů ministerstva vnitra nemohu být spokojen a proto nařizuji:

1. příčinu vzniku požáru zjišťují a analýsu provádějí společně orgány státního požárního dozoru a orgány bezpečnosti; současná přítomnost orgánů u každého požáru je proto bezpodmínečně nutná (viz čl. 2 a 3 Směrnic),
2. orgány státního požárního dozoru
 - a) podávají ve všech případech požárů vyšetřovacím pracovníkům veřejné bezpečnosti posudek, pokud jde o technické podmínky vzniku požáru a o tom, které předpisy, směrnice a technické normy byly v daném případě porušeny,
 - b) po dohodě s orgány veřejné bezpečnosti vyšetřují a prokurátorovi k potřeštění oznamují případy požárů, které vznikly z nedbalosti nebo z technických nedostatků a které zakládají skutkovou podstatu přestupku, trestaného soudem nebo výkonným orgánem národního výboru, po případě kázeňsky,
3. orgány veřejné bezpečnosti
 - a) provádějí vyšetřovací úkony, nutné k objasnění příčiny požáru (výsledky, domovní prohlídky a pod.); s orgány státního

požárního dozoru se dohodnou, které vyšetřovací úkony jsou pro objasnění příčiny vzniku požáru nutné,

- b) sdělují orgánům státního požárního dozoru výsledek svého vyšetřování v těch případech, kdy jde o přestupek, aby orgány státního požárního dozoru mohly převzít jejich vyšetřování a ukončit je (viz bod 2, písm. b),
- c) vyšetřují a k potrestání oznamují případy požárů, které zakládají skutkovou podstatu trestného činu,
- d) konají-li orgány veřejné bezpečnosti vyšetřování podle předchozího odstavce (písm. c), seznamují orgány státního požárního dozoru s výsledky svého vyšetřování potud, aby mohly podat závěrečný odborný posudek o příčině vzniku požáru a zařídit nutná preventivní protipožární opatření,
- e) oznamují zároveň s podáním nástinu žaloby každý případ požáru a exploze jimi vyšetřovaný Ústřední správě SPD a příslušné krajské správě SPD; těmto orgánům oznámí též dodatečně zjištění příčiny nebo zháře.

Dle TRMV č. 48/56.

- a) orgány ministerstva vnitra se účastní četření příčin požárů a výbuchů v případech, kde je dotčen státní bezpečnostní zájem, zejména, jde-li o požár nebo výbuch na majetku v socialistickém vlastnictví nebo na majetku vedoucích politických činitelů; při tom spolupracují orgány státního požárního dozoru a s orgány veřejné bezpečnosti;
- b) vznikne-li podezření, že požárem nebo výbuchem byl spáchán trestný čin sabotáže (84 tr.zák.) po případě jiný závažný trestný čin podle I. hlavy zvláštní části trestního zákona, provádějí vyšetřování org. min. vnitra, které si vyžadují potřebné odborné posudky, zprávy a podklady od orgánů státního požárního dozoru nebo od orgánů VB;
- c) zjistí-li orgány min. vnitra při své činnosti poznatky, které mají význam pro preventivní protipožární opatření, oznámí je orgánům státního požárního dozoru.

s hlediska svých bezpečnostních úkolů všechny případy požárů, zvláště, kde byl ve větší míře zasazen objekt socialistického sektoru; se svými poznatky seznámí orgány státního požárního dozoru do té míry, aby tyto mohly učinit potřebná preventivní požární opatření k zamezení podobného případu, jak v postiženém objektu, tak i jinde.

Úspěšné vyšetřování požárů a výbuchů vyžaduje, aby pracovníci státního požárního dozoru a vyšetřovací pracovníci veřejné bezpečnosti úzce spolupracovali, soustavně zvyšovali své odborné znalosti, studovali metody zhářství a věnovali k odhalení vinníků (zhářů) daleko větší péči a úsilí než dosud.

Ukládám náčelníku hlavní správy veřejné bezpečnosti, náčelníku Ústřední správy státního požárního dozoru a náčelníkům příslušných součástí ministerstva vnitra zajistit vyšetřování příčin požárů důsledným dodržováním čl. 56 TRMV čís. 54/1594 a Směrnic pro vyšetřování příčin požárů orgány státního požárního dozoru a učinit opatření, aby příčina každého požáru byla bezpečně a do všech důsledků zjištěna a prokázána a aby ani jeden zhář nezůstal nezjištěn a nevyptán.

Č. j. PO-0201-55.

Ministr vnitra

RUDOLF BARÁK v. r.